

**HOGESCHOOL
UTRECHT**

**Handleiding assessment SKE
2020-2021**

**Teaching and Learning Network
Senior Didactische Bekwaamheid**

Inhoudsopgave

1. Algemene introductie	3
2. De toetsbekwaamheid op seniorniveau	4
3. Het SKE-assessment	6
4. Achtergrond en positie van de SKE	11
4.1 Beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent.....	11
4.2 Landelijke en HU- afspraken over BKE/SKE.....	12
5. Borging van de kwaliteit	17
Geraadpleegde bronnen	18
Bijlage 1: voorbeeld uitwerking toetsmatrijs SKE-dossier	19
Bijlage 2: overzicht mogelijke bronnen SKE	21
Bijlage 3: richtvragen SKE-dossier	22
Bijlage 4:beoordelingsformulier SKE 19-20	24

1. Algemene introductie

Het beroep van hbo-docent kent bij de Hogeschool Utrecht (HU) drie beroepstaken: onderwijs uitvoeren (inclusief doceren, begeleiden en professioneel docentschap), onderwijs beoordelen en onderwijs ontwerpen¹. Deze handleiding gaat over de didactische bekwaamheid onderwijs beoordelen op seniorniveau: de SKE.

De SKE is bedoeld voor leden van examencommissies, toetscommissies, expertgroepen en hogeschool(hoofd)docenten die verantwoordelijk zijn voor een deel van het curriculum. De SKE is daarmee gericht op HU-medewerkers die vanuit een overkoepelende blik bezig zijn met toetsing, dus breder dan één of meerdere specifieke modules.

Er zijn momenteel geen specifieke instroomeisen voor de SKE. Ook het behalen van de BKE (basiskwalificatie examinering) is niet verplicht om te kunnen starten met de SKE. Wel wordt bij het starten van het SKE-traject van je verwacht dat je de leeruitkomsten van de BKE al (bijna) beheerst, en dat je (bijna) zelfstandig de BKE-bekwaamheid kunt aantonen. In het SKE-traject wordt inhoudelijk namelijk weinig aandacht besteed aan de BKE-taken. Zoals is te zien in piramide van eigentijds toetsen en beoordelen (Figuur 1) omvat de SKE ook de deeltaken van de BKE. Bij het afsluiten van het SKE-traject toon je daarom aan dat je zowel BKE als SKE bekwaam bent. Als je al een BKE-certificaat hebt behaald bij de start van het SKE-traject, dan kun je een compacter dossier samenstellen. De leeruitkomst SKE-1 (gelijk aan de BKE, zie ook volgende hoofdstuk) komt dan te vervallen.

In deze handleiding tref je de informatie die je nodig hebt voor het assessment. Onder assessment verstaan wij een beoordelingsvorm waarin verschillende bewijzen worden meegenomen om bekwaamheid aan te tonen. In dit geval bestaat het assessment uit een SKE-dossier en een criteriumgericht interview.

Eerst benoemen we de taken waarin je je bekwaamheid moet aantonen in het assessment. Vervolgens beschrijven we het assessment en de beoordelingscriteria. Daarna geven we achtergrondinformatie: we staan stil bij de achtergronden van de SKE.

Informatie over mogelijke leerwegen kun je vinden op de website van TLN, het Teaching and Learning Network van de HU.

Gegevens

Naam kwalificatie: SKE- Senior Kwalificatie Examinering

Coördinator/ secretariaat: Wendy.Peeters@hu.nl / tln-administratie@hu.nl

Periode: 2020-2021

¹ Zie beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent versie 2017

2. De toetsbekwaamheid op seniorniveau

Voor de SKE zijn vier deeltaken vastgesteld waarop je je bekwaamheid moet aantonen. Per taak zijn indicatoren vastgesteld. In Tabel 1 hieronder staan ze samengevat. De indicatoren dienen als voorbeelden, dat wil zeggen dat een SKE'er niet aan alle indicatoren hoeft te voldoen. De expertgroep BKE/SKE omschrijft dit als volgt: "indicatoren dienen als 'voorbeelden van'. Dit betekent dat niet alle indicatoren noodzakelijk zichtbaar hoeven te zijn, maar wel geldt dat ze adequaat uitgevoerd zouden kunnen worden. De wel zichtbare indicatoren moeten aannemelijk maken dat de deeltaak in voldoende mate wordt beheerst."

Hogeschool Utrecht heeft de SKE-deeltaken gebruikt om de SKE-criteria voor Hogeschool Utrecht op te stellen. Waar in de landelijke leeruitkomsten bij SKE-1 wordt gesproken over "meerdere toetsontwerpen", vragen we bij Hogeschool Utrecht één toetscyclus te doorlopen (deze leeruitkomst SKE-1 is daarmee gelijk aan de BKE).

Tabel 1. Deeltaken en criteria voor de SKE. Gebaseerd op Expertgroep BKE/SKE (2013) en aangepast voor Hogeschool Utrecht.

Piramide-laag	NR	Beschrijving deeltaak (Expertgroep BKE/SKE)	Criteria per deeltaak (Hogeschool Utrecht, gebaseerd op Expertgroep BKE/SKE)
Toets	SKE-1	Is in staat de toetscyclus toe te passen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen verschillende vakoverstijgende modules / onderwijseenheden met verschillende toetsvormen en levert hiervoor adequaat bewijs in de vorm van meerdere toetsontwerpen.	- Doorloopt de toetscyclus en redeneert hierbij vanuit de samenhang van het toetsprogramma en het toetsbeleid
Toetsprogramma	SKE-2	Is in staat de kwaliteit van het toetsprogramma te analyseren en verbeteracties te formuleren.	- Stelt in samenwerking met collega's een toetsprogramma op voor (samenhangende delen van) de opleiding - Evalueert de kwaliteit van het toetsprogramma en formuleert verbeterpunten - Evalueert de samenhang van beoogde en gerealiseerde toetsresultaten en formuleert verbeterpunten
Toetsbeleid	SKE-3	Levert een bijdrage aan het toetsbeleid van de gehele opleiding.	- Heeft een onderbouwde visie op toetsing aansluitend bij het HU toetskader - Stelt in samenwerking met collega's het toetsbeleid van de opleiding op - Evalueert het bestaande toetsbeleid en formuleert verbeterpunten
	SKE-4	Is in staat de kwaliteit van toetsen van collega-examinatoren te evalueren en aanbevelingen te doen gerelateerd aan de visie en het beleid	- Stelt kwaliteitscriteria en richtlijnen op voor het ontwikkelen, afnemen en beoordelen van toetsen

		op toetsen van de instelling. Kan collega's op deze manier begeleiden in het verbeteren van toetsen.	<ul style="list-style-type: none"> - Evalueert de kwaliteit van toetsen van (collega) examinatoren en hanteert hiervoor onderbouwde en passende kwaliteitscriteria - Geeft (collega) examinatoren feedback op de kwaliteit van toetsen en ondersteunt BKE-ers bij het doorlopen van de toetscyclus - Beschrijft scholingsbehoeften ten aanzien van toetsing binnen de eigen opleiding
--	--	--	--

3. Het SKE-assessment

Het SKE-assessment bestaat uit twee onderdelen: een dossier en een criteriumgericht interview. We hebben voor deze vormen gekozen omdat de taken van de SKE complex zijn en gelinkt moeten worden aan een eigen praktijkvraagstuk. Het verzamelen (kandidaat) en interpreteren (assessor) van de bewijslast is daarmee ook complex. Het criteriumgerichte interview biedt de mogelijkheid om eventuele onduidelijkheden / onvolkomenheden in het SKE-dossier toe te lichten. De assessoren gebruiken dus 2 typen informatiebronnen / bewijsmateriaal, namelijk het dossier en het gesprek, om tot een oordeel te komen. De beoordeling is individueel. Wel is het in specifieke gevallen mogelijk om als tweetal op assessment te gaan. Je dient dan wel ieder je individuele bekwaamheid aan te tonen en in het dossier duidelijk te maken wat ieders aandeel is geweest bij de verschillende SKE-onderdelen.

Het SKE-dossier

Het SKE-dossier is een beknopt document waarin je aantoont dat je bekwaam bent. Je hebt drie verschillende mogelijkheden om dit aan te tonen. Voor elk van de SKE-deeltaken kun je kiezen uit deze drie mogelijkheden (dat mag dus verschillen per taak):

- Je werkt een aantal redelijk vast omliggende **opdrachten** uit. Deze opdrachten hebben altijd een relatie met je eigen werkervaring en werksituatie.
- Je werkt aan een zelf gekozen **praktijkvraagstuk** rondom toetsing (zie meer info hieronder voor eisen aan het praktijkvraagstuk).
- Je beschrijft recente **werkervaring** en reflecteert op je eigen rol en gemaakte keuzes. Belangrijk is dat je zelf een substantiële bijdrage hebt geleverd.

Je kunt ook een combinatie maken van deze drie varianten. Je praktijkvraagstuk heeft dan bijvoorbeeld betrekking op 1 of 2 deeltaken van de SKE, en voor de andere gebruik je de opdrachten of je eigen werkervaring.

Om in je SKE-dossier duidelijk te maken hoe je de SKE-bekwaamheid aantoont, maak je zelf een "toetsmatrijs" die je in je SKE-dossier verwerkt. Deze toetsmatrijs fungeert als leeswijzer voor de assessoren: zij kunnen uit de toetsmatrijs opmaken hoe jij de SKE-bekwaamheid wilt aantonen. In de toetsmatrijs geef je daarom per SKE-deeltaak aan of je een praktijkvraagstuk als bewijsmateriaal gebruikt, of werkervaring, of opdrachten, en hoe je de SKE-deeltaak aantoont. In bijlage 1 vind je een voorbeeld van zo'n toetsmatrijs.

Eigen praktijkvraagstuk als uitgangspunt

Als je kiest voor een eigen praktijkvraagstuk, dan ben je vrij in het kiezen van je praktijkvraagstuk mits het aansluit bij onderstaande eisen. Je praktijkvraagstuk moet namelijk wel te koppelen zijn aan één of meer deeltaken van de SKE. Je praktijkvraagstuk zal waarschijnlijk aansluiten bij je eigen rol: een lid van een expertgroep of toetscommissie zal wellicht een ander vraagstuk kiezen dan een hogeschooldocent die verantwoordelijk is voor een bepaald deel van het curriculum. Voor het praktijkvraagstuk bepaal je in overleg met je collega's en leidinggevende(n) waar behoefte aan is binnen de opleiding/commissie.

Je mag ook in een groep samenwerken aan een praktijkvraagstuk, maar zorg dan wel voor een taakverdeling. Iedereen kan bijvoorbeeld een deelaspect van het praktijkvraagstuk oppakken. Je kunt een gezamenlijk (deel van het) SKE-dossier inleveren, en eventueel ook gezamenlijk deelnemen aan het CGI. De beoordeling is altijd individueel.

Je praktijkvraagstuk moet voldoen aan de volgende eisen:

- Je praktijkvraagstuk moet module-overstijgend zijn. Dat betekent dat het niet gaat om een losse toets binnen één onderwijsonderdeel, maar over een vraagstuk dat te maken heeft met meerdere toetsmomenten / toetsvormen die samenhangen.

- Het praktijkvraagstuk moet toepasbaar en actueel zijn in je eigen opleiding / commissie. Dit maak je bijvoorbeeld zichtbaar doordat je in overleg met collega's en leidinggevende(n) het praktijkvraagstuk bepaalt.
- Het uitwerken van je praktijkvraagstuk (en het samenstellen van je SKE-dossier) moet haalbaar zijn in ongeveer 80 uur.

Eisen aan het SKE-dossier

Start je SKE-dossier met een korte beschrijving van jezelf, je opleiding en je werkzaamheden met betrekking tot toetsing. Zo kan een externe assessor gemakkelijker begrijpen waar je dossier over gaat.

Indien van toepassing: beschrijf je praktijkvraagstuk en waarom je hiervoor hebt gekozen. Beschrijf bijvoorbeeld waarom je praktijkvraag relevant is voor je eigen werk en je opleiding (bijvoorbeeld door een bepaald probleem waar jullie regelmatig tegenaan lopen).

Als je in een groep aan een praktijkvraagstuk hebt gewerkt, geef dan aan met wie je hebt samengewerkt, wat jullie taakverdeling was, en wat jouw specifieke bijdrage was. Je mag delen van het SKE-dossier gezamenlijk schrijven, maar je wordt altijd individueel beoordeeld op je SKE-dossier in het criteriumgerichte interview.

Voeg je eigen "toetsmatrijs" toe, en geef kort en duidelijk aan op welke SKE-deeltaken je praktijkvraagstuk betrekking heeft.

Tips voor je SKE-dossier

- Zorg dat de 4 deeltaken van de SKE duidelijk terug te vinden zijn in je dossier, bijvoorbeeld door een hoofdstuk per taak te maken. De volgorde van de hoofdstukken kun je zelf bepalen. Als je praktijkvraagstuk bijvoorbeeld betrekking heeft op SKE-3 en SKE-4, dan is het ook prima om hiermee te starten.
- Belangrijk: streef naar een dossier met maximaal 8500 woorden, exclusief eventuele bijlagen! Dit dwingt je om in te perken. In het criteriumgerichte interview kun je altijd meer vertellen over onderdelen van je SKE-dossier. Het SKE-dossier moet dienen als gespreksstof voor het criteriumgerichte interview. Het moet een leesbaar document zijn voor de assessoren, maar je mag keuzes maken en je hoeft niet alles tot in detail te beschrijven.
- Als je gebruik maakt van bijlagen: zorg dat je bijlagen illustratief zijn, bijvoorbeeld over je eigen werkervaring. Probeer veel/grote bijlagen zoveel mogelijk te vermijden. Bedenk dat assessoren het SKE-dossier moeten kunnen begrijpen ZONDER de bijlagen te hoeven lezen. De bijlagen bevatten voornamelijk concrete bewijslast, bijvoorbeeld uitgewerkte analyses of verslagen van bijeenkomsten.

Het CGI

Beide assessoren lezen en beoordelen onafhankelijk van elkaar het SKE-dossier en maken aantekeningen op het beoordelingsformulier. Voor aanvang van het CGI vindt er overleg plaats tussen de twee assessoren: bespreken van bevindingen uit dossier en voorbereiden van assessmentgesprek.

Tijdens het assessmentgesprek verzamelen ze ontbrekende informatie voor de beoordeling (door de 2 assessoren gezamenlijk). In bijlage 3 kun je voorbeeldvragen vinden die per SKE-deeltaak gesteld kunnen worden.

Na het gesprek stellen de assessoren gezamenlijk het oordeel vast en koppelen dit terug naar de kandidaat. Vervolgens leggen ze het oordeel en de onderbouwing vast in het beoordelingsformulier (door de 2 assessoren gezamenlijk) en administreren dit.

Bij beoordeling 'voldaan' stuurt TLN het certificaat naar de deelnemer.

Verloop CGI bij een live assessment

Tijd	CGI- onderdeel
0.00	Kandidaat meldt zich bij de 'aanlandplek' voor het assessment
0.00 - 0.15	Voorbespreking dossier en te stellen vragen door assessoren
0.15 – 0.20	Kandidaat wordt binnengeroepen. Kennismaking assessoren en kandidaat & introductie van de agenda
0.20 – 0.45	Vraaggesprek. Afronden met eventuele aanvulling van kandidaat. Kandidaat wordt gevraagd ruimte te verlaten
0.45 - 0.55	Assessoren vormen gezamenlijk oordeel
0.55- 1.00	Terugkoppeling en feedback

Het gesprek zelf duurt 30 minuten. Voor het gehele CGI moet je 1 uur inplannen.

Verloop CGI bij een assessment op afstand

In studiejaar 20-21 vinden de assessments waarschijnlijk veelal op afstand plaats. We maken dan gebruik van MS-Teams. De assessoren maken een teams-bijeenkomst aan en nodigen de kandidaat daarvoor uit. De bespreking vindt voorafgaand aan de teamsmeeting plaats:

Tijd	CGI- onderdeel
Vooraf:	Voorbespreking dossier en te stellen vragen door assessoren
0.00-0:05	Kandidaat wordt binnengeroepen. Kennismaking assessoren en kandidaat & introductie van de agenda
0.05 – 0.30	Vraaggesprek. Afronden met eventuele aanvulling van kandidaat. Kandidaat wordt gevraagd teamsmeeting te verlaten
0.30 - 0.40	Assessoren vormen gezamenlijk oordeel
0.40- 0:45	Terugkoppeling en feedback
0:45-1:00	Uitloop

De criteria en de beoordelaars

In het beoordelingsformulier (bijlage 4) is te zien wat de criteria bij de verschillende deeltaken zijn en hoe het eindoordeel (voldaan/niet voldaan) tot stand komt. De beoordeling van de bekwaamheid is individueel.

Je wordt beoordeeld door 2 assessoren: 2 interne assessoren van de HU of een externe assessor en een interne assessor. De interne assessor is/zijn niet de begeleider van je SKE-traject. De externe assessor wordt gezocht in het landelijke BKE/SKE-netwerk, waarin 26 hogescholen participeren. Dit zijn mensen die vanuit hun eigen onderwijspraktijk ervaring hebben met het ontwikkelen en uitvoeren van de SKE, de inhoud van de SKE goed kennen, een hogeschool context goed begrijpen en zo veel mogelijk zelf ook ervaring hebben met het afnemen van SKE-assessments.

Van de assessoren verwachten wij dat zij:

- ruime en actuele kennis hebben van toetsing binnen een hogeschool
- de SKE-deeltaken kunnen vertalen naar verschillende contexten
- deskundig zijn in het hanteren van bewijsmateriaal, de beoordelingsinstrumenten en het toetsproces
- de validiteit en betrouwbaarheid van de beoordeling kunnen bewaken
- op basis van de verschillende bewijsmaterialen een holistisch en weloverwogen oordeel kunnen geven en dit helder kunnen onderbouwen voor de kandidaat.

In de selectie van de assessoren zullen we hier rekening mee houden. Nieuwe assessoren worden in een aparte bijeenkomst voorafgaand aan de hele assessmentprocedure goed voorbereid op de beoordelingsprocedure zoals die wordt gehanteerd door TLN.

Inleveren en inschrijven

Gedurende het hele studiejaar zijn assessmentmomenten ingepland. Je kiest een moment en onderneemt dan de volgende stappen:

- Inschrijving voor het SKE-assessment via het ontwikkelportaal. Je leidinggevende moet hiervoor goedkeuring verlenen.
- Inschrijving voor een datum/tijdstip voor het CGI. De link naar de inschrijflijs is te vinden op de [site van TLN](#). Mocht je ervoor kiezen om als duo op assessment te gaan, kies dan voor 2 momenten achter elkaar bij 2 dezelfde assessoren. Vertel de assessoren bij het inleveren van je dossier expliciet dat het om een duo-assessment gaat.
- Inleveren SKE-dossier uiterlijk 2 weken voor het CGI via een mail aan beide assessoren, met CC aan het secretariaat van TLN (tln-administratie@hu.nl). Geef al je bestanden de juiste naam volgens het format: **SKE rapport voornaam achternaam, datum, naam bestand**. (Bijv. SKE rapport Piet Jansen 12102020). Let op: in de loop van het studiejaar wordt het mogelijk om je SKE-dossier te uploaden in Canvas.

Het SKE-dossier wordt gecheckt op de ontvankelijkheidseisen (zie beoordelingsformulier); voldoet het dossier niet aan de voorwaarden, dan wordt de kandidaat verzocht het dossier aan te passen en een nieuwe afspraak te maken voor het CGI. Indien je aan deze eisen voldoet, word je verwacht op het assessmentmoment. Het lokaal is te vinden in MijnRooster.hu.nl (zie inschrijfformulier voor instructies).

Niet voldaan

Wanneer de kandidaat in het SKE-dossier en het CGI de SKE-bekwaamheid nog niet heeft aangetoond, dan bespreken de assessoren met de kandidaat op welke SKE-onderdelen nog aanvullingen nodig zijn. Afhankelijk van de inschatting van de assessoren zijn er twee opties:

- Er volgt een concrete reparatie-opdracht. Dit houdt in dat de kandidaat een aanvulling geeft op zijn dossier of een bepaald (beperkt) onderdeel herziet. Dit geldt dan als 2^e kans.
- Of er volgt een volledig nieuw assessment. Hiervoor dient de kandidaat opnieuw zijn hele dossier in te leveren en zich opnieuw inschrijven voor een CGI (kan bij dezelfde of bij nieuwe assessoren, naar keuze van de kandidaat). Dit assessment geldt dan als 2^e kans.

De afspraken over de aanvullingen (opnieuw assessment doen of aanvulling insturen) worden vastgelegd op het beoordelingsformulier. Mocht de aanvulling of het nieuwe assessment nog niet tot een 'voldaan' leiden, dan dient de kandidaat zich opnieuw in te schrijven via het ontwikkelportaal.

Verdere begeleiding bij het aanvullen en of verbeteren voor de 2^e kans gaat via de SKE-docent of in een feedbacksessie.

Feedbacksessie

Ter voorbereiding op het assessment kun je deelnemen aan een feedbacksessie. In een groep van maximaal 6 deelnemers en minimaal 1 expertdocent leg je je vragen en vorderingen voor. Inschrijven voor een feedbacksessie gaat via de site van TLN.

Bezwaar

Ben je het niet eens met je beoordeling of heb je een klacht, ga dan naar de certificeringscommissie van TLN. Contactinformatie vind je op de website van TLN.

4. Achtergrond en positie van de SKE

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond van de SKE. Waarom is er een speciale certificering voor toetsen maken en afnemen? Hoe is de certificering ingebed in de algemene didactische bekwaamheid? (par.4.1). Wat is er landelijk en binnen de HU afgesproken over Onderwijs Beoordelen? En hoe verhoudt de SKE zich tot de BKE? (par. 4.2).

4.1 Beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent

Voor deze bekwaamheid wordt het beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent HU gebruikt. Dit beroeps- en opleidingsprofiel is opgesteld en is in proces van verdere validatie. Er wordt hier gewerkt met beroeps- en opleidingsprofiel versie februari 2017². De tekst hierna is overgenomen hieruit.

Het beroeps- en opleidingsprofiel is de richtlijn voor het ontwerpen en ontwikkelen van het assortiment voor professionalisering van docenten in Hogeschool Utrecht (HU) in kader van de didactische bekwaamheid van hbo-docenten. Het ontwerpen en ontwikkelen van dit professionaliseringsassortiment is sinds onderwijsjaar 2013-2014 belegd bij het Expertisecentrum docent Hbo (EdH) (Sinds januari 2021 TLN). Het profiel is door het EdH opgesteld ten behoeve van de inrichting van professionaliseringstrajecten voor HU-docenten die zich (verder) willen bekwamen in pedagogisch-didactisch handelen in hoger beroepsonderwijs (hbo).

Voor de ijking van dit profiel wordt gebruik gemaakt van het beroeps- en opleidingsprofiel van de geaccrediteerde Masteropleiding Expertdocent Beroepsonderwijs (MEB) en de landelijke kaders zoals die bijvoorbeeld voortkomen vanuit de landelijke Community of Practice BDB/SDB en Landelijke Expertgroep BKE/SKE.

Het beroep van hbo-docent is in ontwikkeling. Meer en meer wordt onderkend dat docent zijn in het hoger beroepsonderwijs (hbo) om specifieke expertise vraagt en (docent-)eigen beroepsstandaarden en resultaten kent. Het beroep van hbo-docent is beschreven in betekenisvolle, hele beroepstaken. Een beroepsstaak is uitgedrukt in werkwoord(en) en beschrijft een taak zoals deze in alle complexiteit in de werkelijkheid door een beroepsbeoefenaar (professional) wordt uitgeoefend. Zelfstandige uitoefening van beroepstaken wordt alleen toevertrouwd aan een voldoende competente professional.

Drie beroepstaken

De HU heeft de landelijke beroepstaken samengevat in de BDB, de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid. De BDB bestaat uit 3 beroepstaken.

Onderwijs Uitvoeren (BOU)

Onderwijs Beoordelen (BKE: Basiskwalificatie Examinering)

Onderwijs Ontwerpen (BOO)

Voor meer informatie over de BDB kun je terecht op de website van TLN.

² Beroeps- en opleidingsprofiel hbo-docent, versie februari 2017.

Drie bekwaamheidsniveaus

Voor het opleiden en certificeren van HU-docenten in professionaliseringstrajecten is elk van de drie beroepstaken beschreven op drie niveaus. De volgende drie bekwaamheidsniveaus benoemd:

- Basisniveau: Het adequaat kunnen uitoefenen van de drie beroepstaken ten opzichte van een onderwijseenheid van een hbo-opleiding;
- *Seniorniveau: Het adequaat kunnen uitoefenen van de drie beroepstaken ten opzichte van een gehele hbo-opleiding;*
- Expertniveau: Het adequaat kunnen uitoefenen van de beroepstaken ten opzichte van meerdere hbo-opleidingen (met hetzelfde registratie-nummer in CROHO).

Ieder bekwaamheidsniveau kent een eigen speelveld. In ieder speelveld gaat het om:

- a. collega's (van de eigen opleiding, van andere opleidingen, van ondersteunende diensten, enz)
- b. de beroepspraktijk waartoe wordt opgeleid: de ontwikkelingen die daar spelen;
- c. het relevante onderzoeksdomein; en
- d. de richtlijnen/kaders van de opleiding waar de docent werkt.

Overzicht bekwaamheidsniveaus

Niveau	Korte duiding	Voorbeelden	Speelveld hbo
basis bekwaamheid	kleinste, zelfstandige onderwijseenheid van een hbo-opleiding	vraagstukken m.b.t. een cursus / module / minor	<ul style="list-style-type: none"> – Directe collega's – Direct betrokkenen werkveld – Specifieke ontwikkelingen beroepsdomein – Specifieke ontwikkelingen onderzoeksdomein – Richtlijnen/kaders opleiding
senior bekwaamheid	een gehele hbo-opleiding	vraagstukken m.b.t. de gehele opleiding	<ul style="list-style-type: none"> – Opleidingsteam (Regionale) netwerk – Breder ontwikkelingen beroepsdomein – Breder ontwikkelingen onderzoeksdomein – Richtlijnen/kaders instelling
expert bekwaamheid	meerdere hbo-opleidingen	vraagstukken m.b.t. de startkwalificatie van een opleiding	<ul style="list-style-type: none"> – Collega opleidingen (inter)nationaal – Beroepsgroep – (Inter)nationale ontwikkelingen en richtlijnen/kaders

4.2 Landelijke en HU- afspraken over BKE/SKE

De afgelopen jaren is de aandacht voor kwalitatief goede toetsing als onderdeel van het onderwijs sterk toegenomen. Het rapport "Vreemde ogen dwingen" van de commissie Bruijn (2012) heeft een flinke impuls gegeven aan het denken over toetsen en beoordelen in het hoger beroepsonderwijs. De Vereniging Hogescholen heeft naar aanleiding van dit rapport een expertgroep de opdracht gegeven om een programma van eisen uit te werken voor verdere professionalisering van examinatoren. De expertgroep BKE/SKE (2013) heeft twee kwalificaties uitgewerkt: de Basiskwalificatie Examinering (BKE) en de Seniorekwalificatie Examinering (SKE). Een uitgebreide beschrijving van de aanleiding, achtergrond en uitwerking van de twee kwalificaties is te vinden in het rapport van de expertgroep BKE/SKE (2013), beschikbaar via de website www.vereniginghogescholen.nl.

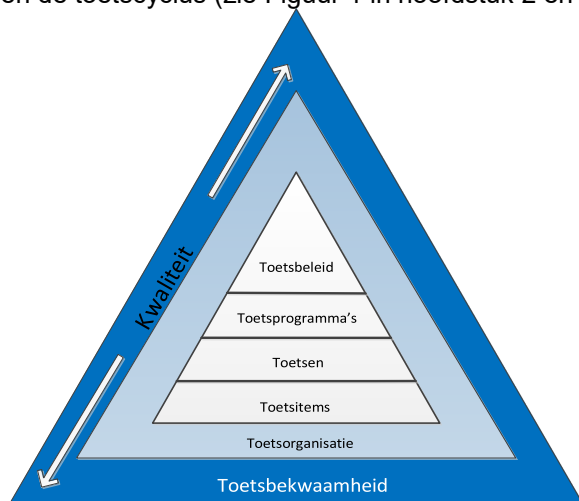
De BKE/SKE expertgroep van de Vereniging Hogescholen (2013³) definieert de examinator (doelgroep BKE én SKE) als: "iedere docent in het hoger beroepsonderwijs die eindverantwoordelijk is voor één of meer fasen van de toetscyclus". De taken van de examinator zijn als volgt samen te vatten:

De examinator ontwerpt en construeert een toets, neemt deze af, beoordeelt, analyseert en registreert de resultaten. Essentieel voor de borging van de kwaliteit van het toetsproces is de fase van evaluatie: de examinator evalueert het doorlopen van alle fasen en benoemt verbeteracties voor de volgende cyclus.

Dit impliceert dat alle docenten tot een bepaald niveau verantwoordelijkheid hebben voor kwaliteitsborging door toetsing te benaderen als een cyclisch proces. Dit punt sluit nauw aan bij het Organisatorisch Kader Toetsen en Beoordelen van de HU (februari 2012) waarbij de PDCA cyclus centraal staat binnen de kwaliteitsborging van toetsen en beoordelen van alle HU opleidingen.

BKE en SKE

De expertgroep BKE/SKE van de Vereniging Hogescholen heeft de leeruitkomsten vastgelegd van de BKE (Basiskwalificatie Examinering) en de SKE (Seniorkwalificatie Examinering). Aan de BKE/SKE-leeruitkomsten (deeltaken) liggen twee belangrijke constructen ten grondslag: de kwaliteitspiramide voor eigentijds toetsen en beoordelen (Joosten-ten Brinke, 2011⁴, Figuur 1) en de toetscyclus (zie Figuur 1 in hoofdstuk 2 en Figuur 2 verderop in dit hoofdstuk).

Figuur 1. De kwaliteitspiramide voor eigentijds toetsen en beoordelen

In de kwaliteitspiramide (Joosten-ten Brinke, 2011) wordt kwaliteit van toetsing vertaald in zes onderdelen die met elkaar samenhangen:

- **Kwaliteit van toetsitems.** Hiermee wordt de kwaliteit van een taak, opdracht of vraag in een toets bedoeld. Belangrijke kwaliteitscriteria zijn relevantie, objectiviteit, efficiëntie en moeilijkheid.

³ Vereniging Hogescholen. Expertgroep BKE/SKE (oktober 2013). Verantwoord toetsen en beslissen in het hoger beroepsonderwijs

⁴ Joosten-ten Brinke, D. (2011). *Eigentijds toetsen en beoordelen* (lectorale rede). Tilburg: Fontys Hogescholen.

- *Kwaliteit van toetsen.* Hiermee wordt de kwaliteit van de hele toets bedoeld, inclusief het ontwerp van de beoordelingsmodellen en student- en beoordelaarsinstructies. Voorbeelden van kwaliteitscriteria waaraan toetsen dienen te voldoen zijn validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid.
- *Kwaliteit van toetsprogramma's.* Hiermee wordt de kwaliteit van het toetsprogramma als geheel bedoeld. Het gaat om de heldere samenhang tussen de verschillende toetsen in het curriculum.
- *Kwaliteit van het toetsbeleid.* Dit gaat over de kwaliteit van de toetsing vanuit de visie van de opleiding. Het inrichten van de toetsing is een ontwerpvoorbeeld, waarbij de aansluiting met het leren essentieel is (zie ook Schuwirth & Van der Vleuten, 2006⁵).
- *Kwaliteit van toetsorganisatie.* Vervolgens is de hele organisatie van het toetsbouwwerk belangrijk om toetskwaliteit te kunnen garanderen. Dit komt terug in criteria zoals kosten en haalbaarheid (zie Baartman, 2007⁶). Toetsorganisatie gaat over zaken als het vaststellen van de rollen, taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen bij toetsing, waaronder toets- en examencommissies, de werkprocessen rondom de toetsing, de logistieke organisatie van de toetsing en het vaststellen van toetsroosters.
- *Kwaliteit van toetsbekwaamheid.* De toetsbekwaamheid van docenten, examencommissies en andere betrokkenen van essentieel belang, aangezien kwaliteit van toetsing in hoge mate wordt bepaald door de kwaliteit van de beoordelaar. Elke docent moet in staat zijn om toetsinformatie te interpreteren en te gebruiken om vast te stellen waar studenten staan en hoe hij verder kan bijdragen aan het leren van de student (Straetmans, 2006⁷).

Is de kwaliteit op een van de onderdelen niet op orde, dan heeft dat direct implicaties voor de kwaliteit van de andere onderdelen. Als bijvoorbeeld het toetsbeleid niet transparant is, zal dit zijn uitwerking naar beneden hebben op de kwaliteit van toetsprogramma's, toetsen en de onderliggende items. In het rapport van de expertgroep BKE/SKE (2013) wordt op basis van de kwaliteitspiramide een onderscheid gemaakt tussen de eisen voor de BKE en de SKE.

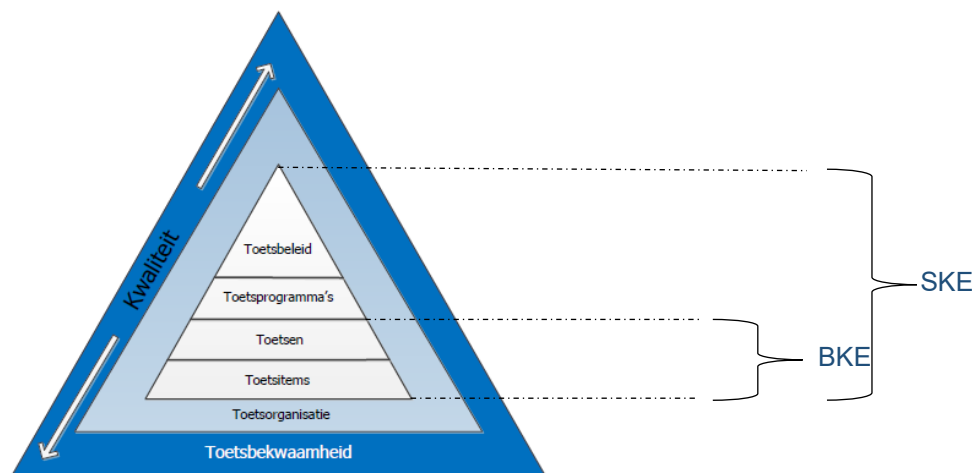
Op basis van de kwaliteitspiramide voor eigentijds toetsen en beoordelen wordt een onderscheid gemaakt tussen de leeruitkomsten van de BKE en de SKE. In de BKE ligt het accent op toetsitems en toetsen. In de SKE ligt het accent op het toetsprogramma en toetsbeleid.

⁵ Schuwirth, L. W. T., & Van der Vleuten, C. P. M. (2005). A plea for new psychometric models in educational assessment. *Medical Education*, 40, 296-300.

⁶ Baartman, L.K.J., Prins, F.J., Kirschner, P.A., & Van der Vleuten, C.P.M. (2007). Kwaliteitsmeting van Competentie Assessment Programma's via zelfevaluatie. *OnderwijsInnovatie*, maart, 17-26.

⁷ Straetmans, G. (2006). *Bekwaam beoordelen en beslissen*. Deventer: Saxion Hogescholen.

De SKE is dus een bewijs van verdieping en verbreding van toetsbekwaamheid. De leeruitkomsten (deeltaken) van de SKE zijn beschreven door de expertgroep BKE/SKE, en vastgesteld door de Vereniging Hogescholen (2013⁸). Alle hogescholen zijn dus akkoord gegaan met deze leeruitkomsten. De Expertgroep BKE/SKE (2013) maakt een onderscheid tussen de inhoud van de BKE en de SKE op basis van de kwaliteitspiramide van eigentijds toetsen en beoordelen (Joosten-ten Brinke, 2011; zie Figuur 1.).

Figuur 1. De kwaliteitspiramide van eigentijds toetsen en beoordelen

De onderste twee piramidelagen (toetsvragen en toetsen) zijn het domein van de BKE-er, namelijk de toetsing binnen een bepaalde onderwijsmodule. De Ske'er is deskundig op alle vier de piramidelagen, met nadruk op toetsprogramma en toetsbeleid. De Ske'er heeft bredere deskundigheid voor toetsing dan de toetsing van het eigen vak. Dit betekent dat de Ske'er module overstijgend werkt en zich bezighoudt met de toetsing in de gehele opleiding en de samenhang daartussen.

Bekwaamheidseisen SKE binnen de HU

Hogeschool Utrecht wil met de BKE en SKE een duurzame kwaliteitsverbetering van toetsing bereiken. We zien de SKE daarmee als een middel, en niet als een als doel tot certificering alleen. Het gaat erom dat het werken aan de SKE certificering een bijdrage levert aan de kwaliteit van toetsing binnen de opleidingen. Kwaliteitsverbetering realiseer je door dicht aan te sluiten bij het dagelijks werk van docenten en opleidingsteams. Binnen het SKE-leertraject willen we daarom zoveel mogelijk de mogelijkheid bieden tot gepersonaliseerd leren (HU onderwijsinnovatie, 2015), aansluitend bij de eigen praktijkvragen. Ook willen we stimuleren dat opleidingsteams als geheel nadenken over de benodigde toetsexpertise binnen hun team. Als er meerdere Ske'ers binnen een opleidingsteam zijn, kunnen zij bijvoorbeeld nadenken over een taakverdeling / specialisatie.

Om duurzame kwaliteitsverbetering te realiseren, ziet Hogeschool Utrecht ook de meerwaarde van netwerken of communities. Ske'ers wordt daarom gestimuleerd om buiten de deur van hun eigen opleiding, faculteit en hogeschool te kijken. Zo kunnen opleidingen van elkaar leren en

⁸ Vereniging Hogescholen. Expertgroep BKE/SKE (oktober 2013). Verantwoord toetsen en beslissen in het hoger beroepsonderwijs

kunnen good practices worden gedeeld. In het leertraject van de SKE wordt daarom ook gewerkt aan community-vorming tussen Ske'ers van de gehele hogeschool (en liefst ook daarbuiten).

Wie is de Ske'er?

Voor de ontwikkeling van de inhoud van de SKE professionaliseringstrajecten zijn verschillende gesprekken gevoerd met potentiële Ske'ers, toetscommissies, en expertgroepen toetsing binnen Hogeschool Utrecht. Ook is met collega-hogescholen gesproken over de visie op en aanpak van de SKE, bijvoorbeeld in het landelijk netwerk BKE/SKE⁹. Uit deze gesprekken is een beeld ontwikkeld van de Ske'er die we bij Hogeschool Utrecht voor ogen hebben.

De Ske'er binnen Hogeschool Utrecht kan als volgt worden omschreven:

- Een Ske'er kijkt op het niveau van toetsprogramma en toetsbeleid naar de toetsing binnen de eigen opleiding¹⁰. Dit betekent een overstijgende blik, over de verschillende modules van de opleiding heen.
- Een Ske'er heeft duidelijke visie op toetsing, gebaseerd op (actuele) ontwikkelingen en aansluitend bij het HU toetskader (2017). Hij/zij gebruikt deze visie om het toetsbeleid en het toetsprogramma van de opleiding (door) te ontwikkelen.
- Een Ske'er is open-minded en kijkt buiten de deur van de eigen opleiding, faculteit en hogeschool. Hij/zij weet sparringpartners en kritische ogen te vinden in een netwerk van (ervarings)deskundigen en collega-Ske'ers.
- Een Ske'er is binnen het team een voortrekker wat betreft nieuwe ideeën over toetsing. Hij/zij signaleert binnen de opleiding waar het toetsbeleid / toetsprogramma verbetering behoeft en wat voor scholingsbehoeften er leven binnen de opleiding.
- Een Ske'er heeft niet per definitie een controlerende functie. Een lid van een examencommissie zal een dergelijke rol wel hebben, maar een curriculumverantwoordelijke is eerder iemand die meedenkt en overlegt met collega's en hierin adviserend en ondersteunend is. De rollen van Ske'ers binnen de opleidingen kunnen dus verschillen.

⁹ Voor de leden van het netwerk BKE/SKE, zie: <http://www.han.nl/onderzoek/werkveld/projecten/bkeske-netwerk/>

¹⁰ In dit document wordt regelmatig gesproken over “de eigen opleiding”. De doelgroep van SKE bestaat uit HU-medewerkers met heel verschillende functies. Een lid van een toetscommissie of examencommissie kan hier bijvoorbeeld lezen “de eigen commissie”.

5. Borging van de kwaliteit

De betrouwbaarheid en de validiteit van de beoordeling borgen we door te werken met:

- 2 assessoren: bij deze beoordelingsvorm gaat het om een complexe manier van beoordelen die niet goed te standaardiseren is. Door de intersubjectiviteit is de beoordeling niet afhankelijk van 1 persoon en wordt de kans op een betrouwbare en valide beoordeling vergroot;
- onafhankelijke assessoren: bepaalde beoordelaarsfouten kunnen zo worden uitgesloten en de focus ligt op de kwaliteit van het bewijs;
- een externe assessor: door regelmatig gebruik te maken van een externe assessor, de zogenaamde 'vreemde ogen', hanteren we een vorm van externe validering. Een assessor van buiten kan kritisch kijken naar hoe de HU de landelijke afspraken m.b.t. de SKE uitwerkt en het dwingt ons als HU ons te 'verantwoorden';
- afstemmingsbijeenkomsten met de assessoren.

Mocht je evaluatieve opmerkingen hebben over de beoordelings(procedure) dan horen we dat graag. Geef het dan door aan de coördinator SKE: wendy.peeters@hu.nl.

Geraadpleegde bronnen

Expertgroep Protocol in opdracht van de Vereniging Hogescholen (2014). Beoordelen is mensenwerk. Bevindingen over de wenselijkheid en mogelijkheid van een gezamenlijk protocol voor het beoordelen van (kern)werkstukken

Expertgroep BKE/SKE in opdracht van de Vereniging Hogescholen (oktober 2013). Verantwoord toetsen en beslissen in het hoger beroepsonderwijs.

HU kader BKE en SKE (september 2014), Versie HR/2013-107.05, september 2013, vastgesteld 1 april 2014.

HU Onderwijsinnovatie, (2015). *Visie op Onderwijs: Ontwerpdimensies voor richting en ruimte*. Utrecht: Hogeschool Utrecht. Verkregen via: <https://intranet.sharepoint.hu.nl/hunieuws/Paginas/Instemming-hogeschoolraad-met-Onderwijsvisie-.aspx>

HU visie op toetsen, Hogeschool Utrecht, HU Diensten, Onderwijs, Onderzoek & Studentzaken, concept, oktober 2015.

Joosten-ten Brinke, D. (2011). *Eigentijds toetsen en beoordelen (lectorale rede)*. Tilburg: Fontys Hogescholen

Bijlage 1: voorbeeld uitwerking toetsmatrijs SKE-dossier

Criteria SKE	Indicatoren SKE: voorbeelden om de leeruitkomst aan te tonen.	Ik toon aan dat ik deze SKE-uitkomst beheers door:
SKE-1: Is in staat de toetscyclus toe te passen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen verschillende vakoverstijgende modules / onderwijseenheden met verschillende toetsvormen en levert hiervoor adequaat bewijs in de vorm van meerdere toetsontwerpen	<ul style="list-style-type: none"> - Doorloopt de toetscyclus en reneert hierbij vanuit de samenhang van het toetsprogramma en het toetsbeleid - Stelt kwaliteitscriteria en richtlijnen op voor het ontwikkelen, afnemen en beoordelen van toetsen 	Over toets X komen bij ons in de examencommissie regelmatig klachten binnen. Ik heb daarom deze toets uitgekozen om de toetscyclus te doorlopen. De toets hoort bij cursus X, en ik heb in het uitwerken van de toetscyclus samengewerkt met docenten Y en Z, de verantwoordelijk docenten voor deze cursus.
SKE-2: is in staat de kwaliteit van het toetsprogramma te analyseren en verbeteracties te formuleren	<ul style="list-style-type: none"> - Evalueert de kwaliteit van het toetsprogramma en formuleert verbeterpunten - Stelt in samenwerking met collega's een toetsprogramma voor (samenhangende delen van) de opleiding op - Evalueert de samenhang van beoogde en gerealiseerde toetsresultaten en formuleert verbeterpunten 	<p>Deze leeruitkomst toon ik aan door mijn werk aan een praktijkvraagstuk. Dit praktijkvraagstuk gaat over de leerlijn X in het curriculum van opleiding Y. Als docenten hadden wij al langere tijd het idee dat de samenhang in deze leerlijn ontbreekt, terwijl die er inhoudelijk volgens onze eindkwalificaties wel moet zijn.</p> <p>Voor mijn praktijkvraagstuk heb ik daarom met collega's die betrokken zijn bij deze leerlijn het toetsprogramma geanalyseerd. We hebben hiervoor gebruik gemaakt van het KIT (kwaliteitsinstrument toetsprogramma) en we hebben de toetsresultaten van alle toetsen in deze leerlijn opgevraagd en kritisch bekeken. Hieruit bleek dat ...</p>
SKE-3: levert een bijdrage aan het toetsbeleid van de gehele opleiding	<ul style="list-style-type: none"> - Heeft een onderbouwde visie op toetsing aansluitend bij HUKaders - Stelt in samenwerking met collega's het toetsbeleid van de opleiding op 	<p>Deze leeruitkomst toon ik deels aan door mijn praktijkvraagstuk, en deels door een opdracht die ik heb uitgevoerd in het SKE-traject.</p> <p>Uit mijn praktijkvraagstuk bleek dat de docenten die zijn betrokken bij leerlijn X vooral individueel met hun eigen module bezig zijn, en daar zeker expert in zijn. Het ontbreekt echter aan systematisch contact en overleg om af te stemmen over de samenhang. Dit heeft implicaties voor het toetsbeleid van onze opleiding. Ik heb dan ook geadviseerd aan het management om ...</p> <p>De opdracht die ik heb uitgevoerd in het SKE-traject is een vergelijking van het nieuwe HU toetskader (2016) en</p>

		<p>ons bestaande toetsbeleid, dat aan vernieuwing toe is. De implicaties uit mijn praktijkvraagstuk heb ik hierin met een meegenomen.</p>
<p>SKE-4: is in staat de kwaliteit van toetsen van collega-examinatoren te evalueren en aanbevelingen te doen gerelateerd aan via en beleid</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evalueert de kwaliteit van toetsen van (collega) examinatoren en hanteert hiervoor onderbouwde en passende kwaliteitscriteria - Geeft (collega) examinatoren feedback op de kwaliteit van toetsen en ondersteunt BKE-ers bij het doorlopen van de toetscyclus - Beschrijft scholingsbehoeften ten aanzien van toetsing binnen de eigen opleiding 	<p>Deze leeruitkomst toon ik vooral aan door mijn werkervaring als lid van de examencommissie, maar ook in mijn praktijkvraagstuk heb ik samengewerkt met collega-docenten uit de leerlijn X.</p> <p>Als toetscommissie zijn wij voortdurend bezig met onze positionering in de opleiding, ten opzichte van het management en ten opzichte van collega's. Ik voer gesprekken met collega's over zij hun toetskwaliteit kunnen verbeteren.</p>

Bijlage 2: overzicht mogelijke bronnen SKE

Aalders, B., Beekhuizen, L., Hubregtse, A. & Volker, J. (2015). Werkboek Toetsen en Beoordelen Hanzehogeschool Groningen. Groningen: Hanze-hogeschool Groningen.

Baartman, L.K.J., Kloppenburg, R.T.H.M., & Prins, F.J. (2017). Kwaliteit van toetsprogramma's. In H. van Berkel, A. Bax, & D. Joosten-ten-Brinke (Red.). Toetsen in het Hoger Onderwijs (4^e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Zie ook: www.kwaliteit-toetsprogramma.nl

Baartman, L.K.J., & Van der Vleuten, C.P.M. (2014). Kwaliteit van een toetsprogramma. In D. Sluijsmans, D. Joosten-ten Brinke, & T. van Schilt-Mol (Red.). Kwaliteit van toetsing onder de loep. Garant Uitgevers.

Berkel, van, A. Bax, & D. Joosten-ten-Brinke (2017). Toetsen in het Hoger Onderwijs (4^e druk). Bohn Stafleu van Loghum.

Bijkerk, L. (2015). Basiskwalificatie examinering in het hoger onderwijs. Houten: Bohn Stafleu van Loghum

Bruijns, V., & Kok, M. (2013). Leidraad toetsen en beoordelen. Hogeschool van Amsterdam. [Download](#)

Jaspers, M., & Van Zijl, E. (2014). Samenwerken aan toetskwaliteit in het Hoger Onderwijs. Een handreiking voor management, examencommissies, toetsdeskundigen, examinatoren, studenten en werkveldpartners om samen te werken aan de kwaliteit van toetsing in het hoger onderwijs. Fontys Hogescholen. [Download](#)

Knops, J. (2014). Beter beoordelen van projectwerk in het hoger onderwijs. Groningen: Noordhoff Uitgevers.

Molkenboer, H. (2017). White paper. Gebruiken van beoordelingsschalen voor opdrachten. Enschede: Bureau voor Toetsen en Beoordelen. Download: <http://www.toetsen-beoordelen.nl/gebruiken-van-beoordelingsvormen-voor-opdrachten/>

Molkenboer, H. (2015). Toetsen volgens de toetscyclus. Deel 1. Enschede: Bureau voor Toetsen en Beoordelen.

Sluijsmans, D., Joosten-ten Brinke, D. & Van Schilt-Mol, T. (2015). Kwaliteit van toetsing onder de loep. Handvatten om de kwaliteit van toetsing in het hoger onderwijs te analyseren, verbeteren en borgen. Antwerpen: Garant.

Websites:

[HUSITE- TOETSING](#)

<https://score.hva.nl/docent/BKE/Paginas/default.aspx>

<http://www.bewustenkwaamtoetsen.nl/>

www.utwente.nl/mb/onderwijs/themas/toetsen_en_beoordelen

Bijlage 3: richtvragen SKE-dossier

De volgende richtvragen kun je gebruiken als basis voor het samenstellen van je SKE-dossier. Het is niet de bedoeling dat je de richtvragen één voor één beantwoordt. Gebruik de richtvragen als idee voor wat je kunt beschrijven in je SKE-dossier, niet als verplichte volgorde of als compleet overzicht.

Inleiding

- Wie ben je?
- Wat is je rol binnen de opleiding / faculteit?
- Op welke manier houd je je bezig met toetsbeleid / toetsprogramma?
- Op welke wijze ondersteun en begeleid je collega's bij het doorlopen van de toetscyclus?
- Hoe laat je zien dat je de leeruitkomsten van de SKE beheerst in dit dossier (je toetsmatrijs)?

Praktijkvraagstuk (indien van toepassing)

- Welk praktijkvraagstuk heb je gekozen, en waarom?
- Wat voor "oplossing" hoop je te vinden door het werken aan je praktijkvraagstuk?

SKE-1: doorlopen van de toetscyclus

- Voor welke toets heb je gekozen en waarom?
- Over welke vak / cursus gaat deze toets?
- In welk jaar / op welk moment in de opleiding wordt deze toets ingezet?
- Wat is jouw aandeel in de constructie, afname en beoordeling van deze toets?
- Welke aanbevelingen kun je doen op het gebied van de doelbepaling, constructie, uitvoering, communicatie en beoordeling (de stappen van de toetscyclus)?
- Welke kwaliteitscriteria (betrouwbaarheid, validiteit, functies en condities) liggen ten grondslag aan je aanbevelingen?

SKE-2: toetsprogramma

- Is er een evenwichtige verdeling van toetsen als je naar het totale overzicht van toetsen van de opleiding / deel van de opleiding kijkt?
- Wat zijn de argumenten om het toetsprogramma zo in te richten?
- In hoeverre is het toetsprogramma logisch opgebouwd gezien de eindkwalificaties van de opleiding?
- Staat het toetsprogramma als geheel garant voor het borgen van de eindkwalificaties van de opleiding? Welke argumenten heb je hiervoor?
- In welke toets(en) zit de meeste belasting voor studenten / docenten?
- Op welke toetsen wordt goed / minder goed gepresteerd? En waarom?
- Is er een evenwichtige verdeling tussen formatieve en summatieve toetsmomenten in het toetsprogramma?
- Hoe wordt de betrouwbaarheid van beslissingen in het totale toetsprogramma geborgd? Worden op de juiste momenten twee of meer beoordelaars ingezet? Hoe wordt gezorgd voor afstemming tussen beoordelaars?

SKE-3: toetsbeleid

- Wat zijn de kernpunten van jullie visie op toetsen en beoordelen? Sluiten jullie toetsen en hoe ze in de praktijk worden uitgevoerd hierbij aan?
- Welke maatregelen ter bevordering van de toetskwaliteit zijn opgenomen in het toetsbeleid? Hoe werkt dit in de praktijk?

- Hoe wordt geborgd dat collega's in de opleiding en in de praktijk in staat zijn goed te beoordelen?
- In hoeverre sluit jullie toetsbeleid aan bij het HU toetskader? Waar zitten eventueel discrepanties, of waar zou je dingen willen toevoegen?

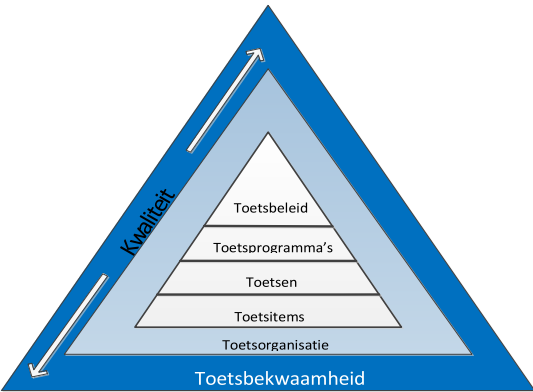
SKE-4: evaluatie en samenwerking met collega's

- Welke kwaliteitscriteria / richtlijnen voor beoordelen hanteren jullie? En waarom?
- Hoe evalueren jullie de kwaliteit van toetsen die worden afgenomen in de opleiding?
- Hoe begeleid je collega's bij het doorlopen van de toetscyclus; wat voor rol heb je daarin?
- Hoe ga je om met eventuele weerstanden bij collega's?
- Welke professionaliseringsbehoeften met betrekking tot toetsing signaleer je bij collega's?

Bijlage 4:beoordelingsformulier SKE 20-21

Beoordelingsformulier Senior Didactisch Bekwaam, kerntaak Beoordelen (SKE, senior kwalificatie examinering)			
Datum:		Assessor(-en) 1. 2.	Intern/Extern Intern/Extern Handtekening assessoren:
Kandi- daat:		Eventueel: peer-assessor (voor advies aan asses- sor(-en) 1 en 2):	
Opleiding:		Beoordeling:	VOLDAAN / NIET VOLDAAN

Ontvankelijkheidseisen
<ul style="list-style-type: none"> - Formele eisen met betrekking tot werkbaarheid: <ul style="list-style-type: none"> o Leesbaar binnen 45 minuten. Maximaal aantal woorden (ex bijlagen en bronnen): 8500 (ca 2000 per SKE-onderdeel, SKE-1 2500). o Kandidaat is op tijd aanwezig bij het assessment. - Inhoudelijke eisen met betrekking tot informatie: <ul style="list-style-type: none"> o Alle SKE-onderdelen zijn beschreven. Indien SKE-1 al is behaald (BKE) dient certificaat of vrijstellingsbrief opgenomen te zijn. o Uitgewerkte analyses en verbeter-of ontwerpacties zijn als bijlage toegevoegd (als gespreksmateriaal, bijlagen worden in voorbereiding niet expliciet meegenomen). o Indien het een gezamenlijk dossier betreft, is de individuele bijdrage herkenbaar.
Ontvankelijk/ Niet ontvankelijk

Bekwaamheidseisen Beoordelen	
<p>Een hbo-docent die senior didactisch bekwaam is in de taak 'onderwijs beoordelen':</p>	<p>Indicatoren SKE-niveau</p>
<p>SKE-1: Is in staat de toetscyclus toe te passen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen verschillende vakoverstijgende modules / onderwijseenheden met verschillende toetsvormen en levert hiervoor adequaat bewijs in de vorm van meerdere toetsontwerpen</p> <p>SKE-2: is in staat de kwaliteit van het toetsprogramma te analyseren en verbeteracties te formuleren</p> <p>SKE-3: levert een bijdrage aan het toetsbeleid van de gehele opleiding</p> <p>SKE-4: is in staat de kwaliteit van toetsen van collega-examinatoren te evalueren en aanbevelingen te doen gerelateerd aan en via beleid</p> <p><i>Figuur 1. De kwaliteitspiramide voor eigentijds toetsen en beoordelen (Joosten-ten Brinke, 2011)</i></p>	<p>Een didactisch bekwame HBO-docent op senior-niveau:</p> <p>SKE-1: Is in staat de toetscyclus toe te passen voor het toetsen van leerresultaten van studenten binnen verschillende vakoverstijgende modules / onderwijseenheden met verschillende toetsvormen en levert hiervoor adequaat bewijs in de vorm van meerdere toetsontwerpen</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Doorloopt de toetscyclus en redeneert hierbij vanuit de samenhang van het toetsprogramma en het toetsbeleid</i> - <i>Stelt kwaliteitscriteria en richtlijnen op voor het ontwikkelen, afnemen en beoordelen van toetsen</i> <p>SKE-2: is in staat de kwaliteit van het toetsprogramma te analyseren en verbeteracties te formuleren</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Evalueert de kwaliteit van het toetsprogramma en formuleert verbeterpunten</i> - <i>Stelt in samenwerking met collega's een toetsprogramma voor (samenhangende delen van) de opleiding op</i> - <i>Evalueert de samenhang van beoogde en gerealiseerde toetsresultaten en formuleert verbeterpunten</i> <p>SKE-3: levert een bijdrage aan het toetsbeleid van de gehele opleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Heeft een onderbouwde visie op toetsing aansluitend bij HU-kaders</i> - <i>Stelt in samenwerking met collega's het toetsbeleid van de opleiding op</i> <p>SKE-4: is in staat de kwaliteit van toetsen van collega-examinatoren te evalueren en aanbevelingen te doen gerelateerd aan en via beleid</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Evalueert de kwaliteit van toetsen van (collega) examinatoren en hanteert hiervoor onderbouwde en passende kwaliteitscriteria</i> - <i>Geeft (collega) examinatoren feedback op de kwaliteit van toetsen en ondersteunt BKE'ers bij het doorlopen van de toetscyclus</i> - <i>Beschrijft scholingsbehoeften ten aanzien van toetsing binnen de eigen opleiding</i>

Seniorkwalificatie Didactische Bekwaamheid (SDB) : Beoordelen (SKE)
CESUUR: Aan alle leeruitkomsten moet worden voldaan
Bevindingen n.a.v. schriftelijk dossier kandidaat:
SKE-1
SKE-2
SKE-3
SKE-4
Vragen n.a.v het schriftelijk dossier:
Bevindingen t.a.v. CGI kandidaat:
Waarderend oordeel:
Ontwikkelaadvies/reparatieopdracht ¹¹ (weghalen wat niet van toepassing is):

¹¹ Bij een Niet Voldaan zijn er twee mogelijkheden: concrete reparatie-opdracht of een volledig nieuw assessment. Zie handleiding SKE.

